

PAIDE LINNA ÜLDPLANEERING LISAD

LINN SÜDAMES

*Asukoht (L-Est'97) X 6533569
Y 593269*

Juuni 2022

SISUKORD

LISA 1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILINE HINDAMINE	3
LISA 2. PLANEERINGU KOOSTAMISE ALUSED JA LÄHTEMATERJALID	3
LISA 3. OLEMASOLEVAD ALUSPLAANID JA MUU INFO ALA KOHTA	4
LISA 4. PAIDE LINNA ARENGUKAVA STRATEEGILISED ARENGUEESMÄRGID JA ÜLESANDED NENDE TÄITMISEKS	4
LISA 5. MÄEERALDISED JA MAARDLAD	5
LISA 6. VÄÄRTUSLIKE MAASTIKE KIRJELDUS	6
LISA 7. MILJÖÖVÄÄRTUSLIKUD ALAD JA OBJEKTID	11
LISA 8. KULTUURIMÄLESTISED	19
LISA 9. KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID	28
LISA 10. VEEALAD	32
LISA 11. MAAPARANDUSSÜSTEEMID	35

Lisa 1. Keskkonnamõju strateegiline hindamine

Esitatud eraldi dokumendina.

Lisa 2. Planeeringu koostamise alused ja lähtematerjalid

- Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“, kehtestatud Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 368, 30.08.1012;
- Vabariigi Valitsuse 20.04.2009 määruse nr 65 „Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtjad“;
- Järvamaa maakonnaplaneering 2030+, kehtestatud Järva maavanema poolt 12.12.2017 korraldusega nr 1-1/17/329;
- Järva maavanema 30.11.2012 korraldusega nr 423 kehtestatud Järvamaa, Jõgevamaa ja Tartumaa maakonnaplaneeringuid täpsustav teemaplaneering „Põhimaantee nr 2 (E263) Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa trassi asukoha täpsustamine km 92,0-183,0“;
- Järva maakonna arengustrateegia 2019-2035+, heaks kiidetud Paide Linnavolikogu 21.02.2019 määrusega nr 7;
- Paide Linnavolikogu 19.11.2020 määrusega nr 11 vastu võetud „Paide linna arengukava aastani 2035“;
- Paide Linnavolikogu 15.11.2018 määrusega nr 61 vastu võetud „Paide linna teehoiukava 2020-2024“;
- Paide Linnavolikogu 24.01.2019 määrusega nr 2 vastu võetud „Paide linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kinnitamine aastateks 2018-2029“;
- Paide Linnavolikogu 21.06.2018 määrusega nr 37 vastu võetud „Paide linna jäätmekava 2018-2023“;
- Paide Linnavolikogu 18.10.2018 määrusega nr 57 vastu võetud „Paide linna jäätmehoolduseeskiri“;
- Paide Linnavolikogu 15.11.2018 määrusega nr 62 vastu võetud „Paide linna kaugküttepiirkondade piirid, kaugküttevõrguga liitumise ning eraldumise tingimused ja kord, kaugkütte üldised kvaliteedinõuded, soojuse piirhinna kooskõlastamine ja järelevalve ning soojusettevõtja arenduskohustused“;
- Vabariigi Valitsuse poolt 07.01.2016 kinnitatud „Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava“.

Üldplaneeringus toodud nõuded ja tingimused, mis tulenevad teistest viidatud seadusandlikest dokumentidest, on ajas muutuvad, mis tähendab, et viidatud dokumendi muutumisel, muutub ka vastav põhimõte, mida üldplaneeringus on tingimusena käsitletud.

Lisa 3. Olemasolevad alusplaanid ja muu info ala kohta

Olulisemad infoallikad käesoleva planeeringu koostamisel olid teemade lõikes järgmised:

- kaitsealad, kaitsealused liigid, veekogude kalda piirangu- ja ehituskeeluvööndid, vääriselupaigad, poollooduslikud kooslused ning inventeeritud märgalad ja niidud, Natura 2000 alad ja ELF poolt Natura kõlblikuks tunnistatud kooslused, kaitstavad looduse üksikobjektid – Eesti Looduse Infosüsteem (EELIS) andmed seisuga 23.03.2020;
- roheline võrgustik ja väärtuslik maastik – Tartu maakonnaplaneering 2030+;
- mälestised – Kultuurimälestiste riiklik register, andmed seisuga 24.04.2019;
- maardlad – Maa-amet, andmed seisuga 03.02.2021;
- aluskaart – Maa-ameti Eesti põhikaart, andmed seisuga 24.03.2020;
- katastripiirid ja olemasolev maakasutus – andmed seisuga 24.03.2020;
- teed – Maanteeameti teeregister, andmed seisuga 30.05.2019;
- väärtuslikud põllumaad – Maaeluministerium, andmed seisuga 10.06.2019;
- elektriliinid ja alajaamad – Elering AS, andmed seisuga 10.05.2019;
- riigikaitse ehitised ja piiranguvööndid – andmed seisuga 21.08.2019;
- tuletõrje veevõtukohtad – Päästeamet, andmed seisuga 24.04.2019;
- ühinenud valdade üldplaneeringud.

Lisa 4. Paide linna arengukava strateegilised arengueesmärgid ja ülesanded nende täitmiseks

Paide linna visioon aastaks 2035 on järgmine:

Paide on mõnusa õhustiku ja suhtluskultuuriga kogukondi ühendav linn, kus väärtustatakse kõrgelt haridust ja kultuuri. Siin elavad ettevõtlikud ja tervislike eluviisidega inimesed, elukeskkond on nüüdisaegne ja linnaruum terviklikult planeeritud.

Visiooni elluviimiseks on Paide linna lähiaastate suuremateks väljakutseteks:

1. inimvara arendamine ja rahvastiku vähenemise pidurdamine
2. avatud valitsemine ja kaasamine
3. ettevõtlikkuse (sh aktiivse kodanikualgatuse) suurendamine
4. kõigi vajadustega arvestava taristu arendamine

Nimetatud väljakutsetest lähtuvalt on seatud neli strateegilist eesmärki:

1. kvaliteetsete teenustega elanike sotsiaalset ja majanduslikku rahulolu tagav linn
2. erinevaid osapooli ühendav, koostööle avatud, kaasava juhtimisega linn
3. algatusvõimeliste ning ettevõtlike inimestega linn
4. kõigi vajadustega arvestav ning säästva arengu põhimõtteid järgiv nüüdisaegse elu- ja ettevõtluskeskkonnaga linn

Strateegiliste eesmärkide elluviimist toetavad järgmised tegevusvaldkonnad:

1. elukestev õpe ja noorsootöö
2. sotsiaalvaldkond

3. linnaruum ehk avalik ruum
4. tervise edendus ja sport
5. ettevõtlus, sh turism
6. kultuur

Lisa 5. Mäeeraldised ja maardlad

Andmed: Maa-amet, 03.02.2021

MÄEERALDISED				
Aktiivne				
Varu liik	Nimetus	Kood	Registrikaardi nr	Kaevandusloa nr
Liiv	Karude IV liivakarjäär	977	501	JARM-034
	Mõisametsa liivakarjäär	995	884	Jarm-038
	Rõamäe liivakarjäär	1336	930	JARM-037
Lubjakivi	Eivere II lubjakivikarjäär	930	769	JARM-021
	Eivere lubjakivikarjäär	520	769	7/2004
Kruus	Mõisametsa kruusakarjäär	1010	884	HARM-140
	Karude II kruusakarjäär	623	501	L.MK/300802
Turvas	Viisu turbatootmisala	229	117	JARM-3/2003
	Prääma turbatootmisala	374	150	KMIN-044
Dolokivi	Kareda dolomiidikarjäär	548	793	L.MK/300504
Menetluses				
Varu liik	Nimetus	Kood		
Liiv	Mõisametsa II liivakarjäär	1120		
	Karude VI liivakarjäär	1165		
	Rõamäe II liivakarjäär	2124		
Dolokivi	Kareda dolokivikarjäär	2113		

MAARDLAD		
Maavara	Nimetus	Registrikaardi nr
Dolokivi	Koigi	676
Dolokivi	Kareda	793
Kruus	Vööbu	912
Kruus	Karude	501
Kruus	Ällimäe	505
Liiv	Matsimäe	550
Liiv	Rõamäe	930
Liiv	Mõisametsa	884
Lubjakivi	Eivere	769
Turvas	Köisi	642
Turvas	Mäo (Mündi, Põhjaka, Lauka)	643
Turvas	Epu-Kakerdi	141
Turvas	Epu-Kakerdi	142
Turvas	Epu-Kakerdi	151
Turvas	Epu-Kakerdi	146
Turvas	Tondissaare	117
Turvas	Epu-Kakerdi	150
Turvas	Tori-Rikassaare	578
Turvas	Epu-Kakerdi	140

Lisa 6. Väärtuslike maastike kirjeldus

Kirjeldused põhinevad Järva maakonnaplaneeringu lisal 2 „Järvamaa väärtuslikud maastikud, ilusa vaatega teeligid ning vaatetornid ja vaatekohad“. Kui väärtuslik maastik hõlmab rohkem kui ühte omavalitsust on kirjelduses toodud kogu väärtusliku maastiku kirjeldus.

Kareda-Esna

Ala paikneb Kareda ja Roosna-Alliku valla piiril, hõlmates Kareda valla Esna ja Kareda küla keskosa ning Roosna-Alliku valla Esna küla lõunaosa. Ala, mida läbib Peetri - Roosna-Alliku maantee ning Esna jõgi, võib jagada tinglikult kolmeks osaks: muistne Kareda küla, 20. sajandi I poolel tekkinud Esna raudteeküla ning Esna ja Kudasema mõisad.

Kareda küla on esmakordselt mainitud 1212. a. Henriku kroonikas. Eestlaste muistse iseseisvuse ajal oli Kareda üks põhjapoolse Eesti tähtsamaid keskusi. Kunagisest sumbkülast on aja jooksul kujunenud ridaküla. Külas on säilinud tervikuna 3 ja põhiosas 5 rehielamut, lisaks on külas 15 taluaita, neist vanim pärineb 1812. a. Siinne sepikoda arvatakse pärinevat Põhjasõja-eelsest ajast. Säilinud on ka 1867. a. ehitatud unikaalne rehielamu-tüüpi paekivist koolihoone, 1880.a. rajatud külapood ja 1896.a. ehitatud vallamaja. 16. sajandist pärinevad vesiveski ja magasiait on varemetes. Siinne Taaveti-Hansu talu on Eduard Viiralti isa sünnikodu, millega ka kunstnik ise tihedalt seotud oli. Kareda küla auväärse ajaloo tähistamiseks paigaldati küla peatänava äärde 1988. a. skulptor Robert Volki poolt mitme meetri kõrgusest ristkülikukujulisest graniitrahnust väljaraiutud Kareda küla mälestuskivi, nn. Kareda kivi. Kareda küla põhjatipus, Kareda ja Roosna-Alliku valla piiril, Vilismäe talu maadel asub oletatav muinaslinnus I aastatuhandest “Villismägi”. Küla lääneserval väärivad tähelepanu looduskaitse all olevad Kareda allikad, millest väljavool toimub Esna jõkke.

Esna jõe ülemjooksul ca 1 km Kareda muistsest külast loodes asub 20. sajandi 20-ndatel aastatel raudteeasulana tekkinud Esna küla (alevik). Nimetatud perioodist pärinevad raudteejaama kahekorruseline puithoone ja Aaviku veski, mille seadmed ja interjäär on suhteliselt heas korras. Külas on säilinud tolaeaegne plaanilahendus, hoonestus ja miljöö. Küla ilmestab allikatoiteline tehisjärv, mis on kohalike elanike supluskohaks.

Raudteekülalt põhjas asuv Esna mõisaansambel on ehitatud põhiliselt 19. sajandil. Klassitsistlikus stiilis ansamblisse kuuluvad mõisa ühekorruseline peahoone, ait-kuivati, piimaköök, tall, viinavabrik ja kasvuhoone. Lagunenud kõrvalhooneid käesoleval ajal taastatakse. Mõisa peahoonet ümbritseb 6,5 ha suurune põlispuudega park, millele lisab ilu teda läänest piirav 0,5 ha suurune rohke taimestikuga Esna allikatoiteline paisjärv. Allikafrondist, mille pikkus on üle 200 m, saab alguse Esna jõgi. Koht on sobiv veelindudele talvitumiseks. Allikad koos järvekese, mõisapargi ja jõega on maaliline loodusfragment.

Esna mõisaansamblist ca 1,2 km Roosna-Alliku poole väärib tähelepanu Kudasema mõisa kohalikust dolomiidist kuivati-meierei-elumaja. Kudasema mõisapargis asuvas hoones tegutseb katoliku kiriku koolituskeskus.

Esna ja Kodusema mõisa vahelises metsas Esna kabelimäel on säilinud Grünewaldi perekonna kodukalmistu (rajatud 1831 – 1842) ning neogooti stiilis kabel. Uhkeldavalt suure portaali ja roosaknaga kabel, mis on ümbritsetud põlispuudega, mõjub imposantselt.

Ala lõunaosas Kareda ja Ämbra küla vahel karjamaana kasutatavas nõos asub Karjamaa kiviülev, mille pikkus on 200 m ja laius 50 m. Alal esinevad enamuses hallid või roosakad graniitrahnud, rahnude läbimõõt on enamasti kuni 2 m ja kõrgus 0,5 m.

Paide vanalinn

Ala hõlmab Paide linna kirdeosas asuvat vanalinna muinsuskaitseala. Paide linn tekkis Pärnu jõe ülemjooksule teedesõlme äärsele soisel tasandikul olevale lamedale moreenkõrgendikule 13. sajandi II poolel seoses Paide ordulinnuse rajamisega 1265. a. Linna ajaloolise tuumiku moodustavad Vallimägi, sellel paiknevad Paide Ordulinnuse varemed ja bastionid, linnuse peatorn ning Vallimäest edelasse jääv vanalinn.

Vallimägi on väga muutliku reljeefiga 4,1 ha suurune maa-ala, kus keskmise liigirikusega põhiliselt pärnadest koosnevas pargis asuvad Liivi sõja ajast pärinevad lossivaremed ja 1991. a. taastatud vallitorn. Vallitorni kasutatakse näitusepaigana ja muudeks kultuuriürituseks. Vallimäel on mitmeid paeskulptuure, Jüriöö ülestõusu mälestusmärk ning 1991. a. arhitekt Raul Vaiksoo projekti järgi ehitatud kõlakoda. Vallimägi on kujunenud vabaõhuürituste korraldamise paigaks, meelitades siia puhkajaid ja turiste. Tähelepanu väärib Vallimäe läänenõlval asuv pikliku riskülikukujulise plaaniga magasiait, mis on ehitatud 1786. a. peale Paide nimetamist kreisilinnaks. 19. sajandi keskel rajati hoonele ruumikad võlvkeldrid, sajandi II poolel kasutati seda arestimajana.

Paide keskväljak, mida kolmest küljest ümbritsevad ühekorruselised hooned, on üks paremate proportsioonide ja gabariitidega keskväljakuid Eesti väikelinnade keskväljakute hulgas. Enamik väljakut ümbritsevatest hoonetest on võlvid keldritega. Väljaku põhjaküljel asuvat Püha Risti kiriku praegust neobaroksete sugemetega hilis-klassitsistlikus stiilis hoonet on aegade jooksul korduvalt ümber ehitatud. Esimesed teated kivikirikust pärinevad 16. sajandist. Paide kirik on Eesti kirikute seas omanäoline, kuna tema torn ei asetse lääneküljel, vaid hoone keskel. Kiriku ees kasvavad lähestikku kaks lõhilehelise arukase leinavormi. Keskväljaku lõunaküljel paiknev hilisjuugendstiilis Raekoja hoone sai oma praeguse kuju peale ümberehitamist 1920. a, seejuures lisati ka II korrus. Hoone interjäär on sõjajärgseil aastail ümber ehitatud.

Hästi on säilinud omaaegne hoonestus Rüütli ja Tallinna tänaval. Vanalinna väärtuslikumad osad on veel Veski, Parkali ja Valli tänav, samuti Lai, VäikeAia ja Pikk tänav.

Roosna-Alliku maastik

Ala hõlmab Roosna-Alliku aleviku läänepoolset osa ning alevikust läände ja lõunasse jäävat allikate ala, mida omakorda piirab lääne poolt lüüsi raba. See on üks tüüpilisemaid piirkondi kogu Eestis, kus otse silmnähtavalt on eristatav Kõrg-Eesti ja Madal-Eesti piir. Selleks võib tinglikult lugeda ala läbivat PärnuRakvere maanteed.

Roosna-Alliku aleviku huviväärsuseks on Roosna-Alliku mõisaansambel. Mõisa varaklassitsistlikus stiilis peahoone on ehitatud 18. sajandi II poolel. Tegemist on ühe esinduslikuma mõisahoonega Eestis. Hoone

arhitektiks on J. Schults, mees, kes projekteeris ka Toompea lossi. Peahoonet ümbritseb 5,3 ha suurune keskmise liigirikusega park, mida piirab kivimüür. Suur osa mõisa kõrvalhoonetest on hävinud. Säilinud hooned on ümber ehitatud, sulades nüüdisaegsetega hästi kokku. Kalmistu ja võlvitud laega hallist paekivist mõisakabel asuvad mõisa peahoonest ca 0,5 km läänes liripilli raba serval. Siinne mõisnik Otto Friedrich von Stackelberg andis 1791. a. välja ühe vähestest meie ala tolleaegsetest eraõiguse kogudest "Halliko valla Kohto ja Seädusse Ramat".

Alevikust läänes asub 2,5 ha suurune allikaterohke Allikajärv. Ca 400 m pikkusest täiskasvavast veekogust toimub väljavool Pärnu jõkke. Alevikust lõuna pool asub 2,2 ha suurune Veskijärv, mis on veelindudele sobiv talvitumiskoht. Siit, Theopil Eipre allikast saab alguse Kesk- ja Edela-Eestit läbiv Pärnu jõgikond. Veskijärvest saab oma veed järvest vahetult lõunas asuv kalamajand. Veskijärv koos kalamajandi tiikidega on maaliline looduspilt.

Kiigumõisa-Kilingi maastik

Ala hõlmab Roosna-Alliku valla Oeti ja Kihme küla lääneosa ning Albu valla Kaalepi küla lõuna- ja kaguosa. Ala läbib Jägala jõgi, mida väärtustavad mitmed allikad. Kõige põhjapoolsemateks allikateks on Kihme ehk Sadama allikad, mis asuvad Kaalepi küla kaguosas Allikmäe talu maadel. Allikaid, mis kevaditi on väga veerikkad, peetakse üheks Jägala jõe alguslätteks. Jägala jõel ca 1,5 km allavoolu asub looduskaitsealune Määrasmäe allikajärv. Järviku kaldad on madalad ja kohati õõtsuvad, järve põhjast "keeb" üles kristallselge vesi koos heledate liivajugadega. Järve, milles elab ka kalu, piirab ühelt poolt kuuse-, teiselt poolt männimets. Kiigumõisa maastikukaitsealal, Määrasmäe allikajärvest ca 2 km mööda Jägala jõe allavoolu, väärivad tähelepanu Kiigumõisa allikad. Allikaid on hulganisti ning need asetsevad Jägala jõe mõlemal kaldal. Suuremad neist paiknevad neljas grupis: Uuemardi koosneb kolmest, Kuhjamäe ühest suurest, Mustaaugu kahest ja Miku ühest allikast.

Suure osa maastiku lääneosast võtab enda alla Kõrvemaa maastikukaitsealale jääv Kilingi raba, mida ilmestavad tuhanded laukad, raba keskosas asuv Tõugujärv ning salumetsailmeline Tõugussaar, kus kasvab Järvamaal haruldane laialehine kareputk ja leidub ohtralt kaunist kuldkinga. Rabaala on peitsuspaigaks tuhandetele veelindudele.

Jägala jõe ja Kilingi raba eraldab põhja-lõuna suunaline hõreda segametsaga kaetud Kiigumõisa voo, mille läänenõlval paikneb Kiigumõisa kivi - jämedateraline graniittrahn, mille kõrgus on 4,6 m ja ümbermõõt 22,8 m.

Kautla-Seli soode ala

Ala asub Kõrvemaa maastikukaitseala lõunaosas, ulatudes Albu valla Vetepere küla keskosast Paide valla Võõbu küla keskosani. Alale jäävad Kautla ja Seli rabad, mis on Kõrvemaa keskosa hõlmava 39,5 tuhande ha suuruse EpuKakerdi soostiku osad. Läänest ulatub ala Harju maakonna piirini, idast aga Simisalu väljamäeni. Suure osa alast katavad Kõrvemaa maastikukaitseala Kautla ja Seli sihtkaitsevööndid.

Ala põhjaosas väärivad tähelepanu Balti jääpaisjärve taandumise ajast pärinevad Kylvandu rannikuluided, mis on kohapeal tuntud kui Suur selg ja Väike selg. Taandudes jättis Balti jääpaisjärv maha rannikumoodustisi astangute, rannavallide ja luidete näol. Siin tulevad need teadlastele huvipakkuvad

pinnavormid esile jääpaisjärve rannikuluidetena. Männikutega kaetud lited on hästi jälgitavad Vetepere - Ardu maantee ääres.

Ala lääneosas asub Kautla raba koos Kutniku järvega, mida tuntakse ka Kõrvenurga soojärvena. 2,3 ha suurust rabajärve ümbritseb 15 - 20 m laiune õõtsik. Järvest toimub väljavool Kautla jõe kaudu Jägala jõkke. Kautla rabas on hulgaliselt madalaid, osaliselt raba alla mattunud liivakünkaid. Kautla raba eraldab Laeksaare rabast loode-kagusuunaline oos, kust avaneb kauneid rabavaateid. Laeksaare raba on rikas saluilmeliste soosaarte poolest: idas Sigapusma ja Kollassaare, põhjas Laeksaare ja Lepassaare. Rabasaartelt võib leida endisaegseid elupaiku.

Ala lõunaosas asuvad Seli ja Tellissaare raba, mida ilmestavad mitmed kaunid rabajärved, laugastikud ja soosaared. Seli raba põhjaosas asub 20 ha suurune õõtsuvate kallastega Selijärv. Rabajärve sissevool toimub kraavi kaudu, väljavool Jägala jõkke. Kevadel sisenevad järve Jägala jõest mitmed kalaliigid ning järvel pesitseb arvukalt veelinde. Seli rabast vahetult lõunas endises karjääris asub Vahesaare järv. Tellissaare raba põhjaosas paiknevad Matsimäe Pühajärv ning Kaanjärv.

5,5 ha suurune ja 8,1 m sügavune Matsimäe Pühajärv on Järvemaal üks sügavamaid rabajärvi. Taimestikuvaeses umbjärv, kust väljakorjamise tõttu on kadunud ka vesiroos, leidub kaladest haugi ja ahvenat. Järve liivasel läänekaldal on ujumis- ja paadisild ning eravalduses olev puhkemaja. Ringikujulist rabajärve piiravad põhiliselt kidurad rabamännid. Järv on kaunis maastikuelement ning teadusliku uurimise objekt.

Pühajärvest mõnisada meetrit lääne pool on soiste kallastega Kaanjärv. Põhjalõuna suunalist piklikku 1,7 ha suurust järve piirab kogu ulatuses õõtsik. Taimestikurikas järv on kraavi kaudu ühenduses Jägala jõega, mis tingib ka järve kalarikkuse. Hinnatav maastikuelement pakub huvi nii teadlastele kui kalasportlastele.

Seli ja Laeksaare raba lääneserval kulgeb vähesõidetav tee, kust avaneb kauneid vaateid Kõrvemaa mitmekesisele maastikule. Üle Ohusilla mäe ja läbi Seli raba kulgeb Simisalu - Matsimäe matkarada.

Siinsed metsad ja rabad pakuvad oma puutumatus ja avarusega suurepäraseid pelgupaiku rohketele linnu- ja loomaliikidele, kellest mitmed on ümbruskonna kultuurmaastikel muutunud haruldasteks.

Anna-Purdi maastik

Ala, mida läbib Tallinn-Tartu maantee, asub Paide valla idaosas ning sellel on kaks dominant – Purdi mõis ja Anna kirik.

Purdi barokkstiilis mõisakompleksil on huvitava lahendusega peahoone, mis on ehitatud 18. sajandi II poolel. Mõisaansambli majandushoonetest on säilinud ait, kuivati, kelder, viinaait ja tuuleveski. Mõisakompleksi ümbritseb keskmise liigirikkusega 3,0 ha suurune segastiilis mõisapark, mille peamine puuliik on tamm. Pargist, mida ümbritseb 19. sajandil rajatud piirdemüür, saab alguse Ungern-Sternbergide kabeli ja Anna kiriku juurde viiv põlispuudega mõisaallee. Pargi idaserval voolab Pärnu jõgi. Purdi mõisas sündis 1806. a. üks produktiivsemaid Eesti aladelt võrsunud kirjanikke Alexander v. UngernSternberg. Siinses mõisas veetis 19. sajandi esimesel kümnendil oma üliõpilassuvised nimekas teadlane Karl Ernst v. Baer. Purdi mõisahoone on üks väheseid von Baeriga seotud säilinud maamaju Eestis.

Purdi mõisaansamblist lõunasse Anna-Peetri maantee ja Pärnu jõe vahelisele alale jääb ca 50 ha suurune Kasemetsa parkmets. Siinses puistus kasvab 32 erinevat liiki puid ja põõsaid, millest tähelepanuväärsemad on 34,5 m kõrgune Kalmaste mänd ning 2,5 m übermõõduga iidne kastanipuu. Mitmekesises alustaimestikis leidub maarja- ja kolmiksõnajalga, jõe kaldal sinist võhumõõka, mahajäetud paemurrus aga kápaliste sugukonda kuuluvat öövilget. Puistut ääristab 600 meetri pikkune sajandivanune pärnaallee.

Mõisaansamblist ca 1 km lääne poole jääv hilisbarokk-stiilis Anna kirik on rajatud 18. sajandi II poolel ning sellele on 19. sajandi keskel lisatud uusgooti detaile. Kirikuaeda ja seal asuvat kalmistut ümbritseb piirdemüür.

Prandi allikate ala

Ala asub Koigi valla Prandi küla põhjaosas, kus Pandivere looduskaitsealasse jäävad Prandi allikajärv ja Prandi suurallikas ning Prandi allikajärvest alguse saav Pärnu jõe lisajõgi Prandi ehk Veskiaru jõgi. Laugete nõlvadega ja osaliselt soostunud kallastega allikajärve põhi on õhukese mudakihi ja rohkete allikatega. Suurallikas on 40-meetrise läbimõõduga 1,5 m sügavune paese põhjaga järvik, kus on mitu tõusuallikaga lehtrit. Suurallika vesi voolab läbi allikajärve Prandi jõkke. Allikajärve põhjakaldal ilmestab loodust 1,8 ha suurune lehtpuuenamusega park. Prandi allikajärvest kuni Veskiaruni ulatuva ala põhjapiiril kulgevalt teelt avaneb kauneid vaateid Prandi jõe ja seda ääristavatele heinamaadele.

Sargvere mõis

Ala asub Paide valla Sargvere küla kaguosas ning sellel köidab tähelepanu Sargvere mõisahooned, kus on terviklikult säilinud esinduslik härrastemaja ja park.

Mõisa suurejooneline varaklassitsistlikus stiilis kõrge kelpkatuse ja nelja massiivse korstnaga 2-korruselise kivist peahoone valmis 1762. a. Mõisa muutumatu säilinud interjäär ja fassaad koos selle ees paikneva ringikujulise hooldatud muruväljakuga pakub silmailu igale mõisa külastajale. Mõisa kohta on säilinud ja talletatud hulgaliselt legende ja lugusid.

19. sajandil rajatud keskmise liigirikusega 6,3 ha suuruse barokkstiilis pargi tuumiku moodustab terrasside ja paralleelsete puiesteedega regulaarpark. Pargi peamiseks puuliigiks on pärn ja vaher, kasvab ka rohkesti saari, millest jämedaima tüve übermõõt on 5,4 m ja kõrgus 30 m. See on Eesti jämedaim saar.

Mündi paemurd

Ala asub Paide linnast kagus Mündi küla territooriumil Paide-Mäeküla tee ääres. Alal paiknevad huviväärsused on Mündi paemurd ja mõis.

Mündi vana Raiküla lademe paemurd, mida keskajal kasutati, on võsastunud, kuid selle kõlakojataoline profiil väärib puhastamist ja eksponeerimist. Muljet avaldab mõisast kirdesse ja idasse jääv paemurd, mis on hästi korrastatud. Paemuru ligi 7 m kõrguses seinas avanevad väga erinevad murdmiskihid: Rünkpaas, Rünkjas paas, Ehituskivi I, Ehituskivi II, Piibrikiht, Lubjakas dolomiit, Põhjakivi, Põhja paas jne. Tegemist on väga esinduslike dolomiitidega.

Mündi mõiskompleksi huvitavast karjakastellist, kus majandushooned olid paigutatud neljakandilise õue ümber, on vähe säilinud. Endises mõisapargis kasvab 1933. a. mõisamaade jaotamise 10. aastapäeva puhul istutatud tamm, mille juures on ka vastav mälestuskivi.

Valgma küla

Ala asub Paide valla Valgma küla keskosas. Läänest piirab ala Esna jõgi, idast Valgma küla põllud. Ala väärtuseks on kahepoolse hoonestusega ridaküla, kus on säilinud külatänava ajalooline ilme, pritsikuur, koolimaja, 9 ajastule tüüpilist taluõue ning kaks paevõtmise kohta. Küla on esmakordselt mainitud 1564. a. Alale jääb ka kaks I–II aastatuhandest pärinevat kivikalmet.

Lisa 7. Miljööväärtuslikud alad ja objektid

Üldplaneeringuga on määratud **miljööväärtuslikeks hoonestusaladeks:**

Paide linna (asustusüksus) Rahu ja Eha tänava piirkond

Ala on hoonestatud 1960. aastate lõpus ja 1970. aastate alguses ehitatud elamutega, millel on kõrge viilkatus katusealuse korrusega (tabel 1). Tegemist on Paide linna ühe noorima nõukogude perioodil hoonestatud individuaalelamute kvartaliga. Piirkond on homogeense arhitektuur-mahulise struktuuriga. Tüüpprojektide kasutamisest tulenevalt on tänavapilt monotoonne. Tänav ääres paiknevast elamust natuke tagapool paikneb üldjuhul risti elamuga kõrvalhoone. Ka kõrvalhooned näevad välja väga sarnased. Piirkonna kinnistud on valdavalt ligikaudu 700 m² pindalaga, kuid on ka üle 1000 m² suuruseid krunte. Krunte piiravad metallpostidega lipp- või võrkaiad. Säilinud on ajastukohased iseloomulikud metallväravad.

Ala on rohkelt haljastatud. Iseloomulikud on pügatud hekid tänava ääres. Majade ees on iluaiad, kus sageli esineb maja seina ääres tugivõre najale toetuvaid ronitaimi ja maja taga asub hästihooldatud viljapuu-, marja- ja köögiviljaaiaid. Enamikes eesaedades on ka mõni viljapuu, mis kevadel õitsedes muudavad tänava meeldivalt õierohkeks. Kõrgeid puid aedades üldjuhul ei esine. Piirkonna väljaehitamisel on suure tõenäosusega üritatud maksimaalselt säilitada haljasala kvartali keskel, kus kasvavad kõrged puud (kased jm).

Tabelis 1 on antud Rahu ja Eha tänava miljööväärtusliku ala plaanilise ja mahulise ülesehituse kirjeldus.

Joonis 1. Rahu tänava vaade lääne poolt 2008. aastal.

Tabel 1. Rahu ja Eha tänava miljööväertusliku ala kirjeldus.

HINDAMISE ALUSED	ISELOOMUSTUS
PLANEERING	Juba 1931. a koostatud (vannutatud maamõõtja J. Kääparin) Paide linna planeerimise kava nägi alale ette elamupiirkonna, kuid ala tänavavõrk ja krundistruktuur erines tänaseks teostunud variandist. Kirjeldatav piirkond ei ole välja ehitatud planeeringu kohaselt (planeeringud ei ole ette näinud roheala säilitamist antud piirkonnas).
TÄNAVATE STRUKTUUR HOONETE PAIGUTUS HALJASTUS	Tänavatevõrk on korrapärane, koosnedes sirgetest ristuvatest (paralleelsetest) tänavatest, mis on ääristatud pügatud hekkidega. Tänavatel puudub kõnnitee. Elamud paiknevad kindla rütmiga, tänavast ca 10 m kaugusel ühel joonel. Tänavaga paralleelselt asetseva elamuga risti paikneb kõrvalhoone (garaaž) krundi kirdepooles servas elamu taga. Kõrvalhooned on sarnaste mahtudega välja ehitatud. Majade ees on iluaed ning hoovis aiamaa ja viljapuuad. Rahu tänava ja Looduse tänava kahe suuna vahel asetsevad kõrghaljastusega haljasalad nn Rahu park.
HEAKORD TEHNILINE SEISUKORD	Hooned on valdavalt heas tehnilises seisukorras. Piirdeaedade ja hekkide hooldamise tase jätab soovida.
ARHITEKTUUR	Piirkonnale on iseloomulikud krohvimata silikaattellisvoodriga ühesuguse kaldega viikatused (katuseharja kõrgus ligikaudu 8 m) tüüperamud, mille fassaadi ilmestab enamusel esiseina tagasiaste ukse kohal. Tüüpilised on ümmargune aken välisukse kõrval ja ühepoolse kaldega katusega vintskapp esifassaadis hoone keskel. Katusekatteks on enamasti eterniit. Enamus hoonetel on ühes otsas madal juurdeehitis, mis asub põhikehandist veidi tagapool. Aknad on kolmese ja kahese ruudujaotusega. Aknad ei paikne seinaga tasa. Puuduvad piirdeliistud. Kaunistuselementideks on kasutatud punasest tellisest laotud mustreid akende ümber või kahe akna vahel.
ÜHTSUS-SOBIVUS	Ala üldpilt on väga ühtlane. Piirkonna terviklikkust lõhuvad üksikud mahult suuremaks ümberehitatud elamud ja väiksemad ühepoolse kaldega katusega suvilatüüpi elamud.
KOKKUVÖTE – MILJÖÖVÄÄRTUS	Tulenevalt hoonete sarnasest arhitektuur-mahulisest ülesehitusest ja hoonete paigutusest, ala üheaegselt väljaehitamiseks ja (kõrg)haljastust

Paide linna (asustusüksus) Pärnu tänava piirkond

Pärnu tänava äärne hoonestus pärineb suuremas enamuses Eesti Vabariigi algusaastatest, s.o 1920. ja 1930. aastatest. Ala on hoonestatud valdavalt puithoonetega. Üksikud hooned on ehitatud 20. sajandi esimesel kümnendil. Nende hoonete arhitektuur erineb nähtavalt ülejäänud alale iseloomulike hoonete arhitektuurist (tabel 2). Enne ulatuslikku ehitustegevuse algust 1920. aastatel oli piirkond kasutusel Kirna mõisa põllumaana.

1920. aastatel viidi Järvamaal, nagu ka mujal Eestis, ellu maareform, mille käigus võõrandati arvukalt mõisamaid. Kogu võõrandatud maa arvati riiklikku maafondi 10. oktoobril 1919 vastu võetud maaseaduse alusel. Maareformi elluviimise tulemusel hakkas Pärnu tänava äärne hoonestusala laienema lääne suunas piki Pärnu maanteed.

Pärnu tänava äärse hoonestuse juures on äratuntav ühe Paide ajaloos väga olulise arhitekti käekiri. See arhitekt oli Paide linnapea (1921-1930) Eduard Purfeldt, kellel vastav erialane haridus puudus. Seetõttu ei ole projektid tema poolt signeeritud, vaid seda tegid erinevad kutselised insenerid. Eduard Purfeldt oli kunstnik. Tema koostatud ehituskavade juurde joonistatud hoonevaadete juures on äratuntav talle omane postkaardijoonistus – hoonete eestvaadete ja perspektiivi joonistel on kujutatud pilved, põõsad ja muud illustreerivad detailid. Nimetatud joonised kannavad hästi edasi ajastukohast miljööd (joonis 2).

Joonis 2. Näide E. Purfeldti joonistatud perspektiivijoonisest ühe Pärnu tänava elamu projekti juures.

Pärnu tänava hoonete elanikud olid valdavalt haritlased ja paljud neist ametnikud. Erinevalt teistest kaasaegsetest hoonetest, olid paljudesse käsitletava ala hoonetesse projekteeritud vannitoad ja teenijatetoad, mis viitab sellele, et elamute asukad olid jõukamad isikud. Teatud hulk hooneid projekteeriti ka üürikorteriteks.

Aastatel 1881-1913 toimus Paide linnaelanike arvu suurenemine 1,6 korda. Linna saabus elanikke valdavalt lähiümbruse maapiirkondadest. Ajavahemikul 1922-34 suurenes elumajade arv Paides 456-st 539-ni. Lisaks Pärnu tänavale planeeriti Eesti Vabariigi algusaastatel uued elamukvartalid ka Laia ja Lembitu tänavale ning Uue tänava Türi-poolsesse ossa.

Maareformi ajal aitas riik kaasa territooriumi eraldamisega ning andis elumajade ja ühiskondlike hoonete ehitamiseks soodsat laenu. Tänapäevases mõistes võime 1920. aastaid nimetada *ehitusbuumiks*, mil uued elamupiirkonnad rajati põllumaadele analoogselt tänapäevaga.

Käsitletavale alale on iseloomulik avatud hoonestusviis ning kitsad pikad kinnistud ligikaudu 3000 m² pindalaga. Osa kinnistuid on säilinud tänapäevalgi ajaloolistes piirides, valdavalt need, mis taasiseseisvumise järgse maareformi käigus endistele omanikele tagastati. Pärnu tänava ääres on alati olnud kahepoolne hoonestus, kuid paralleeltänavad on ajalooliselt olnud ühepoolselt hoonestatud, kuna Pärnu tänava äärsed kinnistud ulatusid järgmise paralleeltänavani. Suured kinnistud olid kasutusel viljapuuaiana ja aiamaana. Aia sügavuses leidis osadel kinnistutel lisaks peahoonele ka hoovimaju või siis oli kõrvalhoone üks osa ehitatud köetavaks toaks. Nõukogude ajal on paljud Pärnu tänava piirkonna ajaloolised kinnistud jagatud (tagumine kinnistu osa ära lõigatud) nagu vanalinnaski ja tänava teine külg ka hoonestatud.

Palju on antud piirkonnas kõrghaljastust – nii avalikult kasutataval maal (teemaal) kui ka kinnistute sees. Seetõttu mõjuvad suured lopsakalt haljastatud kinnistud linnaruumis massiivsete haljasaladena – parkidena. Rohelist tänavamiljööd rikastavad vaated tagahoovidesse, kuna hooned asuvad tänava ääres üksteisest suhteliselt kaugel. Piirkonna oluline identiteeti määrav element on 1898. aastal istutatud pärnaallee, mis lõpeb linnapiiril asuva Reopalu kalmistuga ja teisel pool teed Peetri pargiga, mille rajamine tähistas 200 aasta möödumist Eesti liitmisest Vene aladega.

Pärnu tänava miljööala kokkuvõtlik kirjeldus on antud tabelis (tabel 2), kus on ülevaade piirkonna plaanilisest ja mahulisest ülesehitusest, millest koosneb antud territooriumi linnaehituslik miljöö.

Joonis 3. Pärnu tänava vaade kesklinna poolt 2008. aastal.

Tabel 2. Pärnu tänava miljööväärtusliku ala kirjeldus.

HINDAMISE ALUSED	ISELOOMUSTUS
------------------	--------------

PLANEERING	<p>Piirkond on välja ehitatud linna esimese planeeringu (1931) järgi. Erinevalt planeeritust on teostunud mõnevõrra hõredamalt asuv hoonestus. Piirkond on arenenud riigimaadest eraldatud ehituskruuntidele 1920. aastatel.</p> <p>Algselt on krundid olnud kitsad ja pikad (siilukujulised). Hoonestus on hakanud tekkima raudteejaama suunalt (täna Jaama tn poolt) Pärnu tn poole ning seejärel piki Pärnu tänavat.</p>
TÄNAVATE STRUKTUUR HOONETE PAIGUTUS HALJASTUS	<p>Alale on iseloomulik lahtine hoonestusviis, hooned paiknevad tänava ääres ligikaudu 7 m tagasiastega tänavajoonelt. Tagaaias on viljapuuaiad ja aiamaad. Majade ees kasvavad suured puud ja vabakujulised või pügatud hekid (nt magesõstar, enelas, sirel). Paljudel kruntidel on ajalooliselt olnud ka kõrvalhoonega ühendatud hoovimajad. Tänavaaäres kulgevat kõnniteed ääristab pärnaallee (istutatud 1898), mis ühendab ajaloolist linna südant linnast välja rajatud kalmistuga. Tänavaa lõpus asub alleega peaaegu samaaegselt rajatud Peetri park, mille rajamine tähistas 200 aasta möödumist Eesti liitmisest Vene aladega.</p>
HEAKORD TEHNILINE SEISUKORD	<p>Hooned on valdavalt rahuldavas või suhteliselt heas seisukorras. Paljud ajaloolised viljapuuaiad ja aiamaad ning kõrvalhooned vajaksid korrastamist ja rohkem hooldust.</p>
ARHITEKTUUR	<p>Alal asuvad valdavalt kõrge mansardkatusega neoklassitsistlikud (juugendlike mõjutustega) puitelamud. Iseloomulikud on sümmeetrilised esifassaadid, millele on omased ühtlane avade rütm ja hoone keskel asuv suurem katuseväljaehitus ning vertikaallaudisest vahevööd. Hoonedetailid on tagasihoidlikud. Avade ümber on profileeritud (kindla profiiliga) piirdelauad ja avade ülemistes nurkades teemantmotiiviga nurgakvaadrid. Hoonetel on valdavalt kolmeosalised (framuugiga kahekiivilised) aknad, mille ülaosa on prossaotusega. Levinud on veneetsia aknad. Välisüksed on valdavalt valgmikuga tahvelüksed, mille kohal on tagasihoidlik sepiarikaatus. Ajastukohaselt on paljudel hoonetel verandad. Paljude hoonete fassaadi küljes on säilinud ehitusaegsed majanumbrid. Tänavaa lõpupool asuvad väiksemad ühekorruselised viilkatusega elamud. Enamus hoonete arhitekt on E. Purfeldt (ei omanud arhitekti haridust), linnapea 1921-30.</p>
HOONETE ORIGINAALSUS - AUTENTSUS	<p>Hoonete algupärane katusekattematerjal on tüüpiliselt betoonkivi (valtskivi), mis on paljudel hoonetel asendatud eterniidiga. Suuremate ümberehituste all on kannatanud tänavaa lõpus asuvad elamud, millest paarile on paigaldatud plastikvooder. Alal on väärtuslikke algupärasel kujul säilinud kõrvalhooneid, mille väärtust tuleks rõhutada.</p>
ÜHTSUS-SOBIVUS	<p>Miljööväärtuslike hoonete vahele on pikitud üksikud nõukogudeaegsed ehitised, mis vähendavad ala tervikväärtust. Ala tuumik paikneb Ruubassaare tn ja Kooli tn vahel.</p>
KOKKUVÖTE – MILJÖÖVÄÄRTUS	<p>Oluline miljööväärtuse komponent on kõnniteed ääristav allee, mis on piirkonna lahutamatu osa. Piirkond on väga kõrge miljööväärtusega arhitektuurselt väärtusliku puithoonestuse tõttu.</p>

Paide linnasisese linna Paide KEK-i hooned

Alal paiknevad Paide KEK-i haldushoone, tootmishoone ja bensiinijaam, mis moodustavad ühtse ansambli.

Paide KEK-i haldushoone – ehitatud 1971-74, arhitekt T. Rein, liigendatud fassaadiga täismonteeritav, liigendatult plastilise fassaadiga hoone. Täna kontoriruumide ja toitlustusasutus. Säilitanud oma algse välisilme.

Paide KEK-i tootmishoone – (Paide KEK-i mehhaniseerimisbaas-profülaktoorium) EKE Projekt, arhitekt Jüri Okas. Postmodernistlik hoone, kus telgsümmeetria, kaaravad ja astmelised topelfassaadid ei lase aimata hoone industriaalset rolli ja loovad pigem kuvandi tänapäevasest ostukeskusest. Algselt kontrasttoonid ehitusdetailidel rõhutasid märksa paremini postmodernistlikku vormimängu, kui praegune ühtlane tonaalsus.

Bensiinjaam –1977-80, EKE Projekt, arhitekt Jüri Okas. Oluline märkehitis arhitektuuriajalos, mis aegade jooksul arvukate muudatuste ja ümberehituste käigus on säilitanud ainult oma algse ekraanseina. Siiski teatud väärtus ajastu märgina (loetav küll ainult taustaga kursis olevatele inimestele) ja ansambli osana. Kuigi selle tänane kujundus ei lase teda enam eriti haldushoone ja tootmishoonega seostada.

Paide linna raudteeäärne piirkond

Alal paiknevad raudteelaste elamud ja Paideraudteejaama kaubaait. Elamud on tüüpilised eelmisest sajandivahetusest pärinevad hooned, mitte kõige tavapärasema dekooriga. Hooned on arhitektuuriselt silmapaistvalt säilinud.

Kaubaait on 1910. aasta paiku ehitatud hoone, mis on säilitanud valdavalt oma algupärase arhitektuurse välisilme. Hoone nurgad on varustatud hambulise tellisäärisega, samamoodi on raamistatud kitsad aknad ja segmentkaarega, dolomiidist lukukiviga ukseavad. Mõlemal otsaviilul asetsevad kahel pool pööninguakent hambulise tellisraamistusega ümarnišid. Aidal on mitu paari kahepoolseid metallist kaubauksi. Hoonet ümbritseb kolmest küljest paekivist kaubaplatvorm. Jaamapoolses küljes on säilinud munakivisillutisega juurdepääsutee. Hoones tegutseb hulgiladu. Paigaldatud on küll pisut sobimatu katuskattematerjal, kuid see on pööratav protsess.

Valgma küla

Valgma küla on Kesk-Eestis asuv 34 taluga maaliline ridaküla, mis lookleb paralleelselt Esna jõega. Valgma küla mainitakse ajalooürikutes esmakordselt 1564. aastal. Küla olevat tekkinud koos Mäo mõisa ehitamisega. Mõisnik toonud mõisa ehitamiseks töölisi ja andnud neile maad Esna jõe äärde.

Üldplaneeringuga on määratud **miljööväärtuslikeks objektideks:**

Mäeküla meierei

Endine maakonnahaigla Paides (Pärnu tn 12, Paide linn, Paide linn)

Väärtuslik on hoone arhitektuurne välisilme. Eelmise sajandi vahetusel valminud haigemaja on üks vähestest Pärnu tänava ääres säilinud puithoonetest, mis laseb aimata, kuidas linn selles paigas varem välja nägi. Kahekorruseline hoonetiib on nõukogude ajal kapitaalremondi osaliseks saanud ja oma algsed kaunistused kaotanud. Ühekorruseline tiib ja pitsiline veranda on säilinud suures osas algupärasel kujul. Tänapäevase seisuga on see üks rikkalikuima puitpitskaunistusega hooneid Paides.

Paide metodisti palvela (Pärnu tn 61, Paide linn, Paide linn)

Väärtuslik on hoone arhitektuurne välisilme. Historitsistlik tellisehitis 20. saj algusest. Silmapaistvalt ilus tellisdekoor, mis on ka ülihästi säilinud. Hoone tegutseb ka täna metodisti palvemajana.

Kuksema jusmaja (vallamaja) (Larseni, Valasti küla, Paide linn)

Väärtuslik on hoone arhitektuurne välisilme. Ehitatud tüüpprojekti järgi (analoogilised on ka Ambla, Albu, Väätša, Kareda ja Väinjärve vallamajad), valmis 1897. 1939. a liideti Kuksema vald Võhmutaga. Pärast II maailmasõda paiknesid hoones Kuksema algkool (kuni 1965), raamatukogu ja kooli ruumides hiljem Alliku sovhoosi Valasti osakonna kontor ja ETKVL-i kauplus. Hoone on kasutusel elamuna ja vähehaaval korrastatud.

Valasti koorejaam (Tiigiaugu, Valasti küla, Paide linn)

1920. aastate lõpus rajatud väike koorejaam. Sama tüüpprojekti järgi on rajatud ka Paistevälja koorejaam Järva-Jaani vallas. Tundub, et hoone on hiljuti uue omaniku saanud ja toimuvad väiksemamahulise renoveerimistööd. Esialgu on originaalisäilivus hea.

Vodja raudteejaam (Tõrv-Varbo, Vodja küla, Paide linn)

1917. a sakslaste poolt rajatud Paide-Tamsalu raudteeliin võeti pärast sõja lõppu tsiviilkasutusse. Vodjale rajati 1924. a puust kahekorruseline jaamahoone. Arhitektuurikeelet on see seostatav 1920. aastate teisel poolel Leon Johansonini projekti järgi rajatud jaamahoonetega ja tõenäoliselt on autorlus sama. Hoone on silmapaistvalt originaalina säilinud. Kahjuks ei leidu selle kohta materjale 2005. a raudteejaamade inventeerimise hulgas. Säilinud on ka tsementplokkidest pagasikuur ja munakivitee, mis viib maanteel jaama juurde. Pärast raudtee sulgemist 1972. a võeti kasutusele elamuna ja on seda tänaseni.

Funktsionalistlik elamu Paides (Pärnu tn 46, Paide linn, Paide linn)

Väärtuslik on hoone arhitektuurne välisilme. 1935. a valminud elamud (EHR andmed) on hea näide provintsifunktsionalismist, kus teatud ajalise nihkega kajavad vastu pealinna moodsaimad tuuled. Hoone sissepääs on suure tõenäosusega inspireeritud Olev Siinmaa projekteeritud Van Jungi villast Tallinnas Roosikrantsi 4B. Hoone on arhitektuuriselt väga hästi säilinud, k.a uks ja uksekäepide.

Veetornelamu (Pärnu tn 13, Paide linn, Paide linn)

Paide linna ainuke kõrghoone, mis valmis 1977. aastal.

Paide linna vana rahvamaja (Pärnu tn 55, Paide linn, Paide linn)

Maja on püsitatud Vabadussõja mälestusmärgina. Mälestusmärgi püstitamisest Paides kõneldi juba esimestel aastastel pärast Vabadussõda. Hoone valmis 1929. aastal. Rahvamaja tegutses ligi 60 aastat, selles töötas aastaid ka Narva teater, mis kolis Paidesse sõjasündmuste tõttu.

Nurgahoone (Pärnu tn 62, Paide linn, Paide linn)

Tööliselamute ansambel (Tööstuse tn 5, Paide linn, Paide linn)

Punastest tellistest elamu (Prääma tee 7, Paide linn, Paide linn)

Elamud (Põllu tn 3, 5 ja 7, Paide linn, Paide linn)

Südamemaja (Tallinna tn 58, Paide linn, Paide linn)

Elamu (Soo tn 2, Paide linn, Paide linn)

Elamud (Lai 19, 20, 21, 22 ja 25 Paide linn, Paide linn)

Raudtee tamm

Lisa 8. Kultuurimälestised

Reg. Nr	Mälestise nimi	Liigitus	Kaitsekorra alus	Kaitsevööndi ulatus	Seisund	
30768	Paide kultuurimaja	ehitismälestis	"Paide kultuurimaja kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri käskkiri 13.09.2016 nr 1-2 /149	Kaitsevööndiks on enamus Pärnu tn 18 kinnistust ning Kultuurimaja alajaama kinnistu.	rahuldav	
15122	Esna mõisa kabel	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja "Kultuurimälestiseks tunnistamine, kultuurimälestiseks olemise lõpetamine ja kaitsevööndi määramine" kultuuriministri 24.08.2005 käskkiri nr 265 (RTL, 01.09.2005, 93, 1423)		rahuldav	
15121	Esna mõisa viinavabrik	ehitismälestis			avariiline	
15120	Esna mõisa kasvuhoone varemed	ehitismälestis			rahuldav	
15119	Esna mõisa tall	ehitismälestis			rahuldav	
15118	Esna mõisa piimaköök	ehitismälestis			hea	
15117	Esna mõisa ait-kuivati	ehitismälestis			rahuldav	
15116	Esna mõisa park	ehitismälestis			rahuldav	
15115	Esna mõisa peahoone	ehitismälestis			rahuldav	
15114	Koordi mõisa ait	ehitismälestis		"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja "Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
15113	Koordi mõisa pargi piirdemüür	ehitismälestis			halb	
15112	Koordi mõisa park	ehitismälestis		hea		
15111	Koordi mõisa peahoone	ehitismälestis		hea		
15110	Roosna-Alliku mõisa moonakate-maja	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja "Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine" kultuuriministri 13.07.2006 käskkiri nr 218 (RTL, 26.07.2006, 59, 1086)		rahuldav	
15109	Roosna-Alliku mõisa kasvuhoone	ehitismälestis			rahuldav	
15108	Roosna-Alliku mõisa piirdemüürid	ehitismälestis			rahuldav	
15107	Roosna-Alliku mõisa kelder	ehitismälestis			rahuldav	
15106	Roosna-Alliku mõisa karjalaut 3	ehitismälestis			rahuldav	

15105	Roosna- Alliku mõisa karjalaut 2	ehitismälestis			rahuldav
15104	Roosna- Alliku mõisa karjalaut 1	ehitismälestis			rahuldav
15103	Roosna- Alliku mõisa tall	ehitismälestis			rahuldav
15102	Roosna- Alliku mõisa meierei	ehitismälestis			rahuldav
15101	Roosna- Alliku mõisa alleed	ehitismälestis			halb
15100	Roosna- Alliku mõisa park	ehitismälestis			rahuldav
15099	Roosna- Alliku mõisa valitsejamaja	ehitismälestis			rahuldav
15098	Roosna- Alliku mõisa peahoone	ehitismälestis			rahuldav
15097	Mäo mõisa valitsejamaja	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		rahuldav
15096	Mäo mõisa park	ehitismälestis	kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja		hooldamata
15095	Mäo mõisa peahoone	ehitismälestis	"Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine" kultuuriministri 19.12.2006 käskkiri 388 (RTL, 05.01.2007, 1, 13)		halb
15094	Anna kirikuaia piirdemüür	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja		halb
15093	Anna kirik	ehitismälestis	"Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.07.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
15092	Põhjaka mõisa vesiveski	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja		avariiline
15091	Põhjaka mõisa peahoone	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine, kultuurimälestiseks olemise lõpetamine ja kaitsevööndi		rahuldav

			määramine" kultuuriministri 24.08.2005 käskkiri nr 265 (RTL, 01.09.2005, 93, 1423)		
15090	Kükita kivisild	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja "Kultuurimälestiseks tunnistamine ja kaitsevööndi määramine" kultuuriministri 17.01.2006 käskkiri nr 12 (RTL 2006, 9, 181)		halb
15089	Eivere mõisa park	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		rahuldav
15088	Eivere mõisa peahoone	ehitismälestis	kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja		hea
15087	Sargvere mõisa tööriistakuur	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine, kultuurimälestiseks olemise lõpetamine ja kaitsevööndi määramine"		rahuldav
15086	Sargvere mõisa pargi piirdemüürid	ehitismälestis	kultuuriministri 24.08.2005 käskkiri nr 265 (RTL, 01.09.2005, 93, 1423)		rahuldav
15085	Sargvere mõisa park	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		rahuldav
15084	Sargvere mõisa peahoone	ehitismälestis	kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja "Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine"		rahuldav
15083	Purdi mõisa tuuleveski	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		varemestunud
15082	Purdi mõisa viinavabriku varemed	ehitismälestis	kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja		avariiline
15081	Purdi mõisa viinaait	ehitismälestis	"Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine"		varemestunud
15080	Purdi mõisa töolistemaja	ehitismälestis	kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
15079	Purdi mõisa kelder	ehitismälestis			avariiline
15078	Purdi mõisa teenijatemaja	ehitismälestis			restaureeri- misel
15077	Purdi mõisa kuivati	ehitismälestis			rahuldav
15076	Purdi mõisa ait	ehitismälestis			halb
15075	Purdi mõisa valitsejamaja	ehitismälestis			halb

15074	Purdi mõisa pargi piirdemüür	ehitismälestis			avariiline
15073	Purdi mõisa alleed	ehitismälestis			rahuldav
15072	Purdi mõisa park	ehitismälestis			rahuldav
15071	Purdi mõisa peahoone	ehitismälestis			hea
15070	Paide raekoda	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554)		rahuldav
15069	Simsoni vesiveski	ehitismälestis			avariiline
15068	Koolihoone Paides Tallinna t 60	ehitismälestis		Kaitsevööndi moodustab 50 meetri laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates.	avariiline
15067	Elektri-alajaam Paides Lai t 8	ehitismälestis			hea
15066	Paide linnuse bastionid ja vallikraavid	ehitismälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554)	Kaitsevöönd 50 m.	rahuldav
15065	Paide linnuse varemed	ehitismälestis		Kaitsevöönd 50 m.	avariiline
15064	Elamu kuur Paides Tallinna t 31	ehitismälestis			rahuldav
15063	Elamu pesuköök Paides Tallinna t 31	ehitismälestis			hea
15062	Elamu Paides Tallinna t 31	ehitismälestis			
15061	Paide kohtuhoone	ehitismälestis			Kaitsevöönd 50 meetrit.
15060	Paide magasiait	ehitismälestis			halb
15059	Paide kirikuaia piirdemüür	ehitismälestis, kunstimälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 03.07.1997 määrus nr 40, (RTL 1997, 165/166, 920) ja "Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554)		rahuldav
15058	Paide kirikuaed	ehitismälestis			Kaitsevööndi ulatus 50 m.
15057	Paide kirik	ehitismälestis			restaureerimisel

15056	Paide kaubahoovi ärihoone	ehitismälestis	(RTL 1998, 147/148, 554)	Kaitsevöönd 50 m.	rahuldav
9780	Rahvapärismustega seotud kivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja "Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
9779	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		hea
9778	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			hea
9777	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9776	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9775	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			hea
9774	Asulakoht	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9773	Asulakoht	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9772	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9771	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja "Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		hea
9770	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9769	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		rahuldav
9768	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			hea
9767	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja "Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine" kultuuriministri		rahuldav

			13.07.2006 käskkiri nr 218 (RTL, 26.07.2006, 59, 1086)		
9766	Ohvrikivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		hea
9765	Ohverdamiskoht "Hiiemägi", "Palvemägi"	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja "Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine"		hea
9764	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		hea
9763	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		rahuldav
9762	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja "Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
9761	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		halb
9760	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		hea
9759	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9758	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		rahuldav
9757	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja		hea
9756	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			hea
9755	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine"		rahuldav
9754	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
9753	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		hea
9752	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		hea
9751	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		hea

9750	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja		rahuldav
9749	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine"		rahuldav
9748	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
9747	Kivikalme	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9746	Kivikalme	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9745	Kivikalme	arheoloogia-mälestis			hea
9744	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		rahuldav
9743	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja		rahuldav
9742	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
9741	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		rahuldav
9740	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9739	Asulakoht	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9738	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja		rahuldav
9737	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
9736	Kultusekivi	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9735	Ohverdamiskoht	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		rahuldav
9734	Kivikalme "Kääbasmägi"	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9733	Kivikalme	arheoloogia-mälestis			
9732	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr		rahuldav
9731	Kivikalme	arheoloogia-mälestis			rahuldav

9730	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja		rahuldav
9729	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
9728	Pelgupaik "Linnamägi"	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		rahuldav
9727	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		rahuldav
9726	Kivikalme	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9725	Muistne tee	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9724	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		rahuldav
9723	Asulakoht	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954) ja "Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
9722	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine"		rahuldav
9721	Kivikalme	arheoloogia-mälestis	kultuuriministri 01.09.1997 määrus nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954)		rahuldav
9720	Ohvrikivi	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9719	Kivikalme	arheoloogia-mälestis			rahuldav
9718	Kivikalme	arheoloogia-mälestis			rahuldav
4025	Roosna-Alliku mõisa kalmistu ja kabel	ehitismälestis, ajaloo-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 19.03.1997 määrus nr 3, (RTL 1997, 65, 355) ja "Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja "Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine" kultuuriministri 13.07.2006 käskkiri nr 218 (RTL, 26.07.2006, 59, 1086)		rahuldav
4024	Paide Sillaotsa kalmistu	ajaloo-mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri		rahuldav

			19.03.1997 määrus nr 3, (RTL 1997, 65, 355) ja "Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine" kultuuriministri 28.03.2007 käskkiri nr 144 (RTL, 10.04.2007, 28, 516)		
4023	Monument Paide linna vallutamisel 1573. a langenud vene sõduritele	ajaloo- mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 19.03.1997 määrus nr 3, (RTL 1997, 65, 355)		rahuldav
4022	Purdi mõisa kalmistu ja kabel	ehitismälestis , ajaloo- mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 19.03.1997 määrus nr 3, (RTL 1997, 65, 355) ja		rahuldav
4021	Anna kirikuaed ja kalmistu	ehitismälestis , ajaloo- mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 11.02.1998 määrus nr 4, (RTL 1998, 147/148, 554) ja "Kultuurimälestisele kaitsevööndi määramine" kultuuriministri käskkiri 21.06.2006 nr 208 (RTL, 04.07.2006, 52, 967)		rahuldav
4020	I maailmasõjas hukkunute matmispaik	ajaloo- mälestis	"Kultuurimälestiseks tunnistamine" kultuuriministri 19.03.1997 a määrus nr 3, (RTL 1997, 65, 355)		rahuldav
4019	Terroriohvrite ühishaud	ajaloo- mälestis			rahuldav
4018	Terroriohvrite ühishaud	ajaloo- mälestis			halb
4017	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	ajaloo- mälestis			halb
4016	Terroriohvrite ühishaud	ajaloo- mälestis			rahuldav
4015	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	ajaloo- mälestis			hea
4014	Paide Reopalu kalmistu	ajaloo- mälestis			rahuldav
4013	Paide Saksa Tütarlaste Era-gümnaasiumi hoone	ajaloo- mälestis			rahuldav

4012	Paide Tütarlaste-gümnaasiumi hoone	ajaloo-mälestis			halb
------	------------------------------------	-----------------	--	--	------

Lisa 9. Kaitstavad loodusobjektid

Andmed: EELIS, 23.03.2020

HOIUALAD		
Looduskaitsealine piirang	Kaitsekorra alus	Kaitse eesmärk ja kaitsekord
Pärnu jõe hoiuala (Järva) (KLO2000025)	Vabariigi Valitsuse 8.08.2005 määrus nr 234 „Hoiualade kaitse alla võtmine Järva maakonnas“	Pärnu jõe hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi - jõgede ja ojade (3260) ja II lisas nimetatud liikide - hariliku hingu (<i>Cobitis taenia</i>), hariliku võldase (<i>Cottus gobio</i>), jõesilmu (<i>Lampetra fluviatilis</i>), lõhe (<i>Salmo salar</i>) ja paksukojalise jõekarbi (<i>Unio crassus</i>) elupaikade kaitse.

KAITSEALAD		
Looduskaitsealine piirang	Kaitsekorra alus	Kaitse eesmärk ja kaitsekord
Eivere mõisa park (KLO1200161)	Vabariigi Valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri,“	Kaitsealune park.
Esna maastikukaitseala (KLO1000261)	Vabariigi Valitsuse 17.03.2006 määrus nr 80 „Esna maastikukaitseala kaitse-eeskiri“	Esna maastikukaitseala kaitse-eesmärk on: 1) Esna jõe lätteks olevate Esna allikate ja allikajärvede kaitse; 2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - lubjarikkal mullal kuivade niitude (6210), lubjavaesel mullal liigirikaste niitude (6270*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), allikate ja allikasooode (7160), liigirikaste madalsoode (7230), soostuvate ja soolehtmetsade (9080) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse; 3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealune liik, elupaikade kaitse; 4) kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse; 5) Esna pargi kaitse.
Kareda looduskaitseala (KLO1000186)	Vabariigi Valitsuse 14.07.2005 määrus nr 187 „Kareda looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“	Kareda looduskaitseala võetakse kaitse alla: 1) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - lääne-mööökrohuga lubjarikaste madalsoode (7210*), vanade loodusmetsade (9010*), rohunditerikaste kuusikute (9050), soostuvate ja soolehtmetsade (9080) kaitseks; 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide, mis on ühtlasi I kategooria kaitsealused liigid, elupaikade kaitseks.

Kiigumõisa maastikukaitseala (KLO1000260)	Vabariigi Valitsuse 12.12.2005 määrus nr 294 „Kiigumõisa maastikukaitseala kaitse-eeskiri“	Kiigumõisa maastikukaitseala eesmärk on: 1) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - lamminiitude (6450), allikate ja allikasooide (7160), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse; 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide, kellest üks kuulub I kaitsekategooriasse, ja tedre (<i>Tetrao tetrix</i>), musträhni (<i>Dryocopus martius</i>), öösorri (<i>Caprimulgus europaeus</i>) ning laanepüü (<i>Bonasa bonasia</i>), kes kuuluvad III kaitsekategooriasse, elupaikade kaitse.
Koordi mõisa park (KLO1200500)	Vabariigi Valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“	Kaitsealune park.
Kõrvemaa maastikukaitseala (KLO1000265)	Kõrvemaa maastikukaitseala kaitse-eeskiri	Kaitseala on moodustatud looduslike protsesside, maastiku ja elustiku mitmekesisuse, sealhulgas kaitsealuste liikide ning poollooduslike koosluste kaitsmiseks ja säilitamiseks.
Mäo mõisa park (KLO1200505)	Vabariigi Valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“	Kaitsealune park.
Prandi looduskaitseala (KLO1000326)	Vabariigi Valitsuse 26.03.2006 määrus nr 121 „Prandi looduskaitseala kaitse-eeskiri“	Prandi looduskaitseala kaitse-eesmärk on: 1) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - vähe- kuni keskoiteliste kalgiveeliste järvede (3140), jõgede ja ojade (3260), lamminiitude (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), siirde- ja õõtsiksoode (7140), liigirikaste madalsoode (7230), vanade loodusmetsade (9010*), rohunditerikaste kuusikute (9050) ning soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080) kaitse; 2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi - hariliku võldase (<i>Cottus gobio</i>), kes on ühtlasi III kategooria kaitsealune liik, elupaiga kaitse; 3) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide, kellest üks on I ja teine II kategooria kaitsealune liik, kaitse.
Purdi ebatsuugapuistu (KLO1200515)	Vabariigi Valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“	Kaitsealune puistu.
Purdi mõisa park (KLO1200508)	Vabariigi Valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“	Kaitsealune park.
Roosna-Alliku maastikukaitseala (KLO1000185)	Vabariigi Valitsuse 11.08.2005 määrus nr 214 „Roosna-Alliku maastikukaitseala kaitse-eeskiri“	Roosna-Alliku maastikukaitseala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - vähe- kuni keskoiteliste kalgiveeliste järvede (3140), allikate ja allikasooide (7160) ning nõrglubja-allikate (7220*) kaitse.

Roosna-Alliku mõisa park (KLO1200314)	Vabariigi Valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“	Kaitsealune park.
Sargvere mõisa park (KLO1200510)	Vabariigi Valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“	Kaitsealune park.
Türi maastikukaitseala (KLO1000614)	Vabariigi Valitsuse 26.11.2010. a määrus nr 161 "Türi maastikukaitseala kaitse-eeskiri"	Türi maastikukaitseala kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine, Türi voorestiku väikevoorte, poollooduslike koosluste, nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) I lisas nimetatud elupaigatüüpide – jõgede ja ojade (3260)3, puisniitude (6530*) ja lamminiitude (6450) kaitse ning II lisas nimetatud liigi – hariliku võldase (<i>Cottus gobio</i>), kes on ühtlasi III kategooria kaitsealune liik, elupaiga kaitse.
Vodja mõisa park (KLO1200513)	Vabariigi Valitsuse 3.03.2006 määrus nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri“	Kaitsealune park.

NATURA 2000	
LOODUSALAD	
Looduskaitsealine piirang	Kaitsekord
Esna loodusala (EE0060101)	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), liigirikkad niidud lubjaveesel mullal (*6270), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0);
Kareda loodusala (EE0060104)	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on lubjarikkad madalsood läänemõökrohuga (*7210), vanad loodusemetsad (*9010), rohunditerikkad kuusikud (9050) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080);
Prandi loodusala (EE0060108)	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), jõed ja ojad (3260), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), siirde- ja õötsiksood (7140), nõrglubja-allikad (*7220), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusemetsad (*9010), rohunditerikkad kuusikud (9050) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080); II lisas nimetatud liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>);
Kiigumõisa loodusala (EE0060110)	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on lamminiidud (6450), allikad ja allikasood (7160), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0);
Kõrvemaa loodusala (EE0060119)	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on liiva-alade vähetoitelised järved (3110), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), liigirikkad niidud lubjaveesel mullal (*6270), lamminiidud (6450), rabad (*7110), siirde- ja õötsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160), nõrglubja-allikad (*7220), vanad loodusemetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on tõmmuujur (<i>Graphoderus bilineatus</i>); kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>), palu-karukell (<i>Pulsatilla patens</i>), eesti soojumikas (<i>Saussurea alpina ssp. esthonica</i>) ja kollane kivirik (<i>Saxifraga hirculus</i>); Liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>), piilpart (<i>Anas crecca</i>), sinikael-part (<i>Anas platyrhynchos</i>), kaljukotkas (<i>Aquila chrysaetos</i>),

	laanepüü (<i>Bonasa bonasia</i>), sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>), öösorr (<i>Caprimulgus europaeus</i>), must-toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>), laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>), musträhn (<i>Dryocopus martius</i>), väikepistrik (<i>Falco columbarius</i>), väike-kärbsenäpp (<i>Ficedula parva</i>), hallögija (<i>Lanius excubitor</i>), rüüt (<i>Pluvialis apricaria</i>), sarvikpütt (<i>Podiceps auritus</i>), teder (<i>Tetrao tetrix</i>), metsis (<i>Tetrao urogallus</i>), mudatilder (<i>Tringa glareola</i>), heletilder (<i>Tringa nebularia</i>) ja kiivitaja (<i>Vanellus vanellus</i>);
Roosna-Alliku loodusala (EE0060120)	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), allikad ja allikasood (7160) ning nõrglubja-allikad (*7220);
Pärnu jõe loodusala (EE0040345)	I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on jõed ja ojad (3260), lamminiidud (6450) ja puisniidud (*6530); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on harilik hink (<i>Cobitis taenia</i>), harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>), jõesilm (<i>Lampetra fluviatilis</i>), lõhe (<i>Salmo salar</i>) ja paksukojaline jõekarp (<i>Unio crassus</i>);
LINNUALAD	
Looduskaitseline piirang	Kaitsekord
Kõrvemaa linnuala (EE0060171)	liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>), piilpart (<i>Anas crecca</i>), sinikael-part (<i>Anas platyrhynchos</i>), kaljukotkas (<i>Aquila chrysaetos</i>), laanepüü (<i>Bonasa bonasia</i>), sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>), öösorr (<i>Caprimulgus europaeus</i>), must-toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>), laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>), musträhn (<i>Dryocopus martius</i>), väikepistrik (<i>Falco columbarius</i>), väike-kärbsenäpp (<i>Ficedula parva</i>), hallögija (<i>Lanius excubitor</i>), rüüt (<i>Pluvialis apricaria</i>), sarvikpütt (<i>Podiceps auritus</i>), teder (<i>Tetrao tetrix</i>), metsis (<i>Tetrao urogallus</i>), mudatilder (<i>Tringa glareola</i>), heletilder (<i>Tringa nebularia</i>) ja kiivitaja (<i>Vanellus vanellus</i>);
Kõnnumaa-Väätsa linnuala (EE0020341)	liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on kaljukotkas (<i>Aquila chrysaetos</i>), must-toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>), laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>), rüüt (<i>Pluvialis apricaria</i>), teder (<i>Tetrao tetrix</i>), metsis (<i>Tetrao urogallus</i>), mudatilder (<i>Tringa glareola</i>) ja kiivitaja (<i>Vanellus vanellus</i>);

PÜSIELUPAIK		
Looduskaitseline piirang	Kaitsekorra alus	Kaitse eesmärk ja kaitsekord
Anna väike-konnakotka püsielupaik (KLO3001905)	Looduskaitseeadus	Väike-konnakotka (<i>Aquila pomarina</i>) kaitse.
Eivere väike-konnakotka püsielupaik (KLO3002171)		
Eivere väike-konnakotka püsielupaik (KLO3001701)		
Eivere väike-konnakotka püsielupaik (KLO3001620)		
Lintsi metsise püsielupaik (KLO3000106)	Keskkonnaministri 13.01.2005 määrus nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine“	Metsise (<i>Tetrao urogallus</i>) kaitse.
Mustla-Nõmme metsise püsielupaik (KLO3000108)		Metsise (<i>Tetrao urogallus</i>) kaitse.
Vodja väike-konnakotka	Looduskaitseeadus	Väike-konnakotka (<i>Aquila pomarina</i>) kaitse.

püsielupaik (KLO3001006)		
Kõrvemaa metsise püsielupaik (KLO3000105)	Keskkonnaministri 13.01.2005 määrus nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine“	Metsise (<i>Tetrao urogallus</i>) kaitse.
Mäo must- toonekure püsielupaik (KLO3002095)	Keskkonnaministri 3.07.2006 määruse nr 43 "Must- toonekure ja suur- konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri" muutmise	Must-toonekure (<i>Ciconia nigra</i>) kaitse.
Seinapalu väike- konnakotka püsielupaik (KLO3001716)	Looduskaitseseadus	Väike-konnakotka (<i>Aquila pomarina</i>) kaitse.
Mäo väike- konnakotka püsielupaik (KLO3001736)		Väike-konnakotka (<i>Aquila pomarina</i>) kaitse.
Põhjaka väike- konnakotka püsielupaik (KLO3001813)		Väike-konnakotka (<i>Aquila pomarina</i>) kaitse.
Kõnnumaa-Väätsa metsise püsielupaik (KLO3000104)	Keskkonnaministri 13.01.2005 määrus nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine“	Metsise (<i>Tetrao urogallus</i>) kaitse.
Kaaruka väike- konnakotka püsielupaik (KLO3001460)	Looduskaitseseadus	Väike-konnakotka (<i>Aquila pomarina</i>) kaitse.
Suurpalu väike- konnakotka püsielupaik (KLO3002145)		
Tarbja väike- konnakotka püsielupaik (KLO3002125)		

Lisa 10. Veealad

Andmed: EELIS, 03.12.2020

JÄRVED						
Nimi	Veepeegli pindala (ha)	Valgala pindala (km ²)	Kallasrada (m)	Veekaitsevöönd (m)	EKV (m)	Piiranguvöönd (m)
Paide tehisejärv (VEE2056610)	4,4	241	4	10	25	50

Tarbja järv (VEE2056510)	18	72,7	4	10	50	100
Tehisjärv (VEE2054820)	2,1		4	10	25	50
Väike-Vodja tiik (VEE2049811)	0,2			10	25	50
Suur-Vodja tiik (VEE2049810)	0,3			10	25	50
Purdi järv (VEE2049800)	0,1			10	25	50
Röamäe järv (VEE2049750)	3,2	1		10	25	50
Vanaveski järv (VEE2043300)	3,4		4	10	25	50
Allikajärv (VEE2043200)	1,6		4	10	25	50
Pühajärv (VEE2042000)	5,6		4	10	25	50
Vahessaare järv (VEE2041910)	3,1			10	25	50
Kaanjärv (VEE2041900)	1,7		4	10	25	50
Seli järv (VEE2041800)	17,2	4	4	10	50	100

VOOLUVESI						
Nimi	Veepeegli pindala (ha)	Valgala pindala (km ²)	Kallasrada (m)	Veekaitsevöönd (m)	EKV (m)	Piiranguvöönd (m)
Mündi peakraav (VEE1126900)		9,4				
Seinapalu peakraav (VEE1126800)		19		10		
Prandi jõgi (VEE1125700)		281,2	4	10	50	100
Leedu peakraav (VEE1125500)		9,5				
Lua oja (VEE1124800)		5,5		10	25	50
Sargvere peakraav (VEE1124700)		8,4				
Peetri peakraav (VEE1124600)		12		10		
Suurpalu peakraav (VEE1124500)		29,9	4	10		
Esna jõgi (VEE1124100)		175,5	4	10	50	100
Vodja jõgi (VEE1123800)		79,7	4	10	50	100
Eivere peakraav (VEE1123600)		13,3		10		

Vanaveski oja (VEE1123592)		2		10	25	50
Pärnu jõgi (VEE1123500)		6836,5	10	10	50	100
Purdi kanal (VEE1083800)		10,6		10		
Kihme oja (VEE1083700)		16,3		10	25	50
Jägala jõgi (VEE1083500)		1481,3	4	10	50	100
Lepakraav (VEE1177401)						
Ruubassaare kraav (VEE1177400)						
Tööstuse kraav (VEE1177300)						
Aasa kraav (VEE1177200)						
Ringikraav (VEE1177100)						
Lintsi jõgi (VEE1127400)		285,1	4	10	50	100
Epneri oja (VEE1127100)		10,9		10	25	50
Nurmsi peakraav (VEE1125800)		30,8		10		
Kotku peakraav (VEE1125400)		33,4		10		
Otiku peakraav (VEE1125300)		11		10		
Võõbu peakraav (VEE1125200)		19,9	4	10		
Joodi kraav (VEE1125111)						
Reopalu jõgi (VEE1125100)		142,1	4	10	50	100
Salubi oja (VEE1125000)		4		10	25	50
Kriilevälja peakraav (VEE1124900)		2,6				
Lasputre peakraav (VEE1124000)		7,4				
Vodja peakraav (VEE1123900)		1,7				
Vodjamõisa oja (VEE1123802)				10	25	50
Tarbja oja (VEE1123700)		3,5		10	25	50
Linnuraba kraav (VEE1123601)						

Mardissaare kraav (VEE1123597)						
Allikakraav (VEE1123593)						
Matsimäe soon (VEE1083900)		16,7		10	25	50

Lisa 11. Maaparandussüsteemid

Maaparandussüsteemi kood	Ehitise nimetus	Ehitusaasta
6112510030130	VANAMÕISA, TTP-494	1980
4108390010010	VANAMÕISA, TTP-494	1980
6112740050030	SAARNAKÕRVE, TP-576	1986
4108950010010	VOOSE, PÜ-35	1961
4108350011090	Vetepere ÜP-99	1964
4108350011100	Vetepere ÜP-99	1964
4108350011110	Vetepere ÜP-99	1964
4108350011120	Allikmäe	1991
4108350021040	Kihme	1972
6112350011220	Eperni_2	1992
6112350011240	Sillaotsa ÜP-8	1951
6112350011250	Sillaotsa TP-8	1951
6112350020010	Tarbja	1955
6112350020030	Leedu	1975
6112350030010	Pudimäe	1968
6112350030010	Tänjala	1965
6112350030030	Purdi ÜP-117	1965
6112350030040	Purdi ÜP-117	1965
6112350030050	Veski	1963
6112380020010	Sillaotsa ÜP-8	1951
6112380020020	TP-757_Vodja	1999
6112380020030	Mäo	1999
6112380020040	R_Alliku_Lasputre	1965
6112380020050	TP - 757_Vodja	1999
6112380020050	Vodja_1	1976
6112380020060	Vodja_1	1976
6112380020070	Vodja_1	1976
6112380020080	Vodja_1	1976
6112380020090	Lasputre_1	1977
6112380020100	Lasputre_1	1977
6112380020100	Viisu_Aru	1973
6112380020110	Koordi	1966
6112380020120	Viisu_Kaaruka	1991
6112380020120	Viisu_Kaaruka_2	1971
6112380020130	Viisu_Kaaruka	1991
6112410010010	Opmanisaare	1993
6112410010020	Pärnu jõe äärne	1964
6112410010030	Kirila_4	1964

6112410010040	Opmani ÜP-8	1951
6112410010040	Vodja_TP-757	1965
6112410010050	Valgmaa_1	1952
6112410010060	Valgmaa_2	1978
6112410010070	Valgmaa_2	1978
6112410010070	Vodja_TP-757	1999
6112410010080	Valgmaa_2	1978
6112410010080	Palu	1974
6112450020010	Palu_Kahala	1974
6112450020020	Palu_Kahala	1974
6112510020020	Prääma ÜP - 22	1955
6112510020020	Prääma	1970
6112510020040	Reopalu	1990
6112510020040	Prääma	1970
6112510020040	Prääma ÜP - 22	1955
6112510020050	Eivere ÜP - 8	1951
6112510020061	Nahkmetsa PÜ - 21	1970
6112510020061	Nahkmetsa PÜ - 21	1970
6112510020061	Nahkmetsa PÜ - 21	1970
6112510020061	Pöiatu PÜ - 21	1970
6112510020070	Niinessaare TTP - 235	1971
6112510020080	Nahkmetsa PÜ - 21	1970
6112510030010	Nahkmetsa PÜ - 21	1970
6112510030020	Laanemetsa TP - 687	2002
6112510030020	Niinessaare TTP - 235	1971
6112510030030	Nahkmetsa PÜ - 21	1970
6112510030030	Pöiatu PÜ - 21	1970
6112510030040	Laanemetsa TP - 687	2002
6112510030060	Mardisaare PÜ - 6	1951
6112510030100	Tellissaare ÜP - 36	1956
6112510030130	Vanamõisa TTP - 494	1980
6112520010010	Mardisaare PÜ - 6	1951
6112520010030	Kungla TTP - 379	1976
6112530020010	Niinessaare TTP - 235	1971
6112530020030	Otiku	1962
6112550020010	Niinessaare TTP-235	1971
6112550020020	Leedu	1975
6112550020030	Leedu	1975
6112550020040	Puiatu_Ussisoo	1975
6112550020040	Leedu	1975
6112550020040	Niinessaare TTP - 235	1971
6112570010080	Näsuvere	1978
6112570010080	Epneri	1992
6112570010080	Epneri_2	1992
6112570010080	Seinapalu PÜ-134	1969
6112570010100	Näsuvere	1969
6112570010110	Seinapalu PÜ-134	1981
6112570010110	Seinapalu_2 TTP-281	1996
6112570010120	Veskiaru-Mäe-Nurga	1958

6112680020010	Seinapalu PÜ-134 2	1969
6112680020020	Seinapalu PÜ-134 3	1969
6112680020030	Seinapalu PÜ-134	1969
6112680020030	Seinapalu_2 TTP-281	1981
6112680030040	Seinapalu_2 TTP-281	1981
6112680030040	Seinapalu PÜ-134	1969
6112680030050	Seinapalu_2 TTP-281	1981
6112530020020	Otiku	1962
6112350020030	Eivere ÜP-8	1951
6112410010071	Sargvere	1974
6112410010070	Sargvere	1974
6112350011212	Reopalu	1963
6112510020001	Reopalu	1972
6112590020010	Prandi_PÜ-60	1961
6112410010031	Väljaotsa	1951
6112350020020	Keskuse	1955
6112510030120	Kungla TTP - 379	1976
6112510030090	Kungla TTP - 379	1976
6112510030110	Kungla TTP - 379	1976
6112380020040	Paide_Lasputre	1999
6112350011230	Kirila	1980
6112350030020	Purdi ÜP-117	1965
6112350020030	Pikaküla Eivere	1951
6112680020030	Kirila	1981
6112680020030	Takkamäe	1969
6112350030010	Ädimsaare	1968
6112350020040	Ädimsaare	1968
6112380020040	Purdi ÜP-117	1965
6112350020010	Prääma ÜP-22	1955
6112410010071	Lukka	1947
6112350011230	Kirila_4	1982
4108390010010	Vanamõisa TTP-494	1980
6112740050040	Pöiatu PÜ - 21	1970
6112740050040	Aletaguse PÜ - 28	1958
6112740050050	Oru	1991
6112530020050	Otiku	1962
6112530020040	Otiku	1962
6112510030050	Laanemetsa TP - 687	2002
6112530010010	Mardisaare PÜ - 6	1951
6112520010020	Pöiatu PÜ - 21	1970
6112510020061	Saare Pöiatu	1975
6112350020020	Tarbja	1955
6112350030010	Pikaküla Eivere	1973
6112510030080	Tellissaare ÜP - 36	1956
6112510030070	Tellissaare ÜP - 36	1956
6112510020061	Pöiatu PÜ-21	1970
6112510020061	Saare Pöiatu	1975
6112510020061	Pöiatu PÜ - 21	1970
6112410010010	Opmani ÜP-8	1951

6112410010010	Opmanisaare	1963
6112510020060	Kotku - I	1981
6112510020030	Reopalu	1990
6112510020010	Reopalu	1990
6112570010120	Kandi talu_Tagaotsa	1938